

Raadsvragen

Beantwoording van de schriftelijke vragen gesteld door de fractie van de PVV betreffende mentale gezondheid jongeren door coronamaatregelen.

Aan de leden van de Gemeenteraad

Op 30 mei 2022 heeft de fractie van de PVV onder verwijzing naar artikel 36 van het reglement van orde voor de vergaderingen van de raad, de navolgende vragen gesteld over “Meer jongeren in de knoop door coronamaatregelen”, het antwoord vindt u onder de vraag:

In een artikel van het Noordhollands Dagblad (*) valt te lezen dat uit de Corona Gezondheidsmonitor Jeugd blijkt dat meer jongeren in Noord-Holland Noord verleden jaar te maken kregen met problemen als eenzaamheid, somberheid en angst, dan voor de coronaperiode. Ook zou er door jongeren vaker drank en drugs worden gebruikt en geven zij te kennen minder gelukkig te zijn dan hun leeftijdsgenoten in het jaar 2019. Bovendien blijkt uit statistieken inzake zelfverminking en suïcidegedachten dat bijna één op de tien jongeren zichzelf het afgelopen jaar heeft verwond en dat ruim één op de vijf jongeren aangeeft in deze periode suïcidegedachten te hebben gehad. Deze cijfers zijn hoger dan in 2019.

Behalve dat meer jongeren te maken hebben met mentale problemen, is ook het gebruik van genotmiddelen toegenomen. Zo waren er verleden jaar meer jongeren die rookten en regelmatig alcohol consumeerden dan in 2019.

Uit de monitor komt naar voren dat deze zorgwekkende cijfers niet los kunnen worden gezien van de ingrijpende coronamaatregelen in 2021. Deze hebben grote impact gehad op de geestelijke gezondheid van jongeren. Zo geeft ruim één op de vijf aan nog altijd hinder te ondervinden van ervaringen met o.a. quarantaineverplichtingen en ziekte of overlijden van een naaste. (al dan niet door corona)

In het artikel wordt gesteld dat de monitor een aanzet moet zijn om de problematiek beter onder ogen te krijgen en meer in te zetten op veerkracht. De GGD ziet het vergroten van veerkracht en de mogelijkheid die dit geeft tot het overwinnen van persoonlijke problemen als grootste troef.

De PVV is geschokt door de cijfers en wil daarom graag de volgende vragen aan het college stellen:

- 1. Deelt u de mening dat de genoemde cijfers zeer zorgwekkend zijn? Zo ja, wat gaat u (en relevante partners) zo snel mogelijk doen met deze schokkende bevindingen inzake het huidige gemeentelijk beleid? Graag een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.**

Wij zijn het met u eens dat de recent gepubliceerde cijfers uit de Gezondheidsmonitor Jeugd zorgwekkend zijn. Dat de mentale gezondheid van jongeren is afgenomen sinds de coronapandemie blijkt niet alleen uit het onderzoek van de GGD, maar ook uit landelijk afgenomen enquêtes van o.a. het CBS.¹ Echter, er bestaan al langer zorgen over de mentale gezondheid van de Nederlandse bevolking. Zo noemt de Volksgezondheidstoekomstverkenning 2020 dit een van de grootste gezondheidsrisico's voor de toekomst. De coronacrisis heeft bestaande problemen versterkt en nog scherper aan het licht gebracht.² Landelijk, regionaal en lokaal is er veel aandacht voor het thema mentale gezondheid.

¹ [Mentale Gezondheid Jeugd CBS 2022](#)

² [Volksgezondheid Toekomst Verkenning](#)

Landelijke initiatieven

Het kabinet beaamt het belang van mentale gezondheid door dit thema expliciet op te nemen in het coalitieakkoord. Met de aanpak 'Mentale gezondheid voor ons allemaal' zet de overheid in op een beweging voor een mentaal gezond Nederland en met specifieke aandacht voor jongeren en jongvolwassenen, werkenden en kwetsbare inwoners (zoals kwetsbare ouderen en andere personen in een kwetsbare sociaal-economische positie). Deze aanpak is gebord in een landelijk preventieakkoord Mentale Gezondheid. De verwachting is dat dit akkoord deze zomer wordt gelanceerd en dat hier geormerkte middelen aan verbonden zijn.³

Regionale en lokale initiatieven

GGD Hollands Noorden heeft samen met een groot aantal organisaties voor zorg en welzijn, gemeenten en zorgverzekeraar een Regiobeeld ontwikkeld voor de regio Noord-Holland Noord. Op basis daarvan zijn een aantal thema's vastgesteld, waaronder het thema 'Gezond Opgroeien'. Hierbij ligt de focus op mentale gezondheid van kinderen (0-12) en jongeren en jongvolwassenen (12-25). Vanuit het thema is een actieteam gevormd dat samen met de doelgroep een voorstel uitwerkt en twee coalities samenstelt, één partij die zich vooral bezighoudt met kinderen van 0-12 jaar en één voor jongeren en jongvolwassenen van 12-25 jaar. De verwachting is dat het voorstel er voor de zomer ligt en de coalities dan ook zijn gevormd. Na de zomer zullen de coalities aan de gang gaan met het opstellen (gereed eind 2022) en uitvoeren (vanaf 2023) van een gezamenlijk plan. Daarbij is het uitgangpunt om te beginnen met goede initiatieven in Noord-Holland Noord, deze zichtbaar te maken, te versterken en te verbinden.

Ook vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is er al veel aandacht voor mentale gezondheid. Het programma is bedoeld om onderwijsvertragingen in te lopen en om problematieken in de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen op te lossen. In het kader van het NPO ontvangt gemeente Den Helder in de periode 2020 t/m 2023 een bedrag van € 926.855,-.

Daarnaast heeft het kabinet een steunpakket beschikbaar gesteld om de effecten op jeugdwerkloosheid als gevolg van de coronacrisis op te vangen. De Aanpak Jeugdwerkloosheid in onze regio Noord-Holland Noord bestaat uit een combinatie van regionale aanpakken in de regio's West Friesland, de Kop en Alkmaar. In Den Helder is tot (in ieder geval) juni 2023 extra formatie ingezet bij het Jongerenpunt.

Tot slot vinden we mentale gezondheid een belangrijk onderwerp, dat in de lijn van de landelijke nota gezondheidsbeleid, via de benadering van positieve gezondheid, wordt meegenomen in de lokale nota volksgezondheidsbeleid die in 2022-2023 op de beleidsagenda staat.

- 2. Deelt u de mening dat deze cijfers aantonen dat de door het Rijk ingestelde coronamaatregelen aan alle kanten rammelden en tot veel meer schade hebben geleid dan corona zelf? Zo nee, waarom niet? Graag een gemotiveerd antwoord.**

Uw vraag is politiek van aard, daarmee behoort stellingname behandeld te worden binnen uw eigen raad.

- 3. Bent u, in het verlengde van vraag 2, bereid om zo snel mogelijk een uitgebreid onderzoek te starten naar hoeveel levensjaren onze Helderse jongeren hebben verloren door de coronamaatregelen? Zo nee, waarom niet? Graag een gemotiveerd antwoord.**

Er lopen op dit moment veel onderzoeken naar de gevolgen van de coronamaatregelen voor kinderen en jeugdigen. De uitkomsten van deze onderzoeken worden door het Nederlands Jeugd Instituut bij elkaar gebracht en zijn toegankelijk via hun website.⁴ Het onderzoeken van hoeveel levensjaren onze Helderse jongeren hebben verloren door de coronamaatregelen vraagt om gedegen wetenschappelijk onderzoek en een populatie die groter is dan de Helderse jongeren. Daarnaast lijkt het goed om van tevoren na te denken over het doel dat een dergelijk onderzoek heeft (wat moet het opleveren?). Vooralsnog zien wij geen reden om een dergelijk onderzoek op lokaal niveau te gaan organiseren.

- 4. Bent u bereid, kijkende naar hoe o.a. het Rijk en de media de weg 'openhouden' voor nieuwe ingrijpende coronamaatregelen aan het einde van dit jaar, zich glashelder uit te spreken tegen deze maatregelen en geen enkele medewerking te verlenen m.b.t. het handhaven van coronamaatregelen? Zo nee, waarom niet? Graag een gemotiveerd antwoord.**

Wij kunnen opgelegde maatregelen vanuit een wet in formele zin niet naast ons neerleggen. Wanneer wij dat zouden dus zullen deze maatregelen alsnog door een hogere instantie worden doorgevoerd. De coronamaatregelen zijn opgelegd geweest om de volksgezondheid te beschermen, dit was en is een zeer belangrijk en zwaarwegend instrument om maatregelen te moeten doorvoeren. Dit kunnen en willen wij niet

³ [Kamerbrief over aanpak mentale gezondheid van ons allemaal](#)

⁴ [NJI Onderzoek gevolgen corona](#)

negeren. Wat wij wel kunnen is om bij maatregelen altijd bij de uitvoering hiervan naar de praktisch uitvoerbaarheid te kijken en de juiste partijen betrekken om tot een zo min mogelijk bezwarende uitvoering te gaan.

5. Deelt u de mening, kijkende naar de genoemde uitspraak van de GGD, dat juist de grootste troef is om als samenleving "nee" te zeggen tegen ingrijpende en dictatoriale coronamaatregelen? Zo nee, waarom niet? Graag een gemotiveerd antwoord.

Het is niet toegestaan om opgelegde maatregelen vanuit een wet in formele zin met democratische rechtskracht naast zich neer te leggen. Dit zou indruisen tegen een gelegitimeerde democratische rechtsorde. Wat wij hebben gedaan in de afgelopen periode van coronamaatregelen en ook in de toekomst zullen blijven doen, is bij maatregelen die de samenleving zwaar belasten die onderwerp van gesprek maken en houden bij de Veiligheidsregio. Zij kunnen alsdan in het Veiligheidsberaad het gesprek aangaan met de minister om scherp naar de nut en noodzaak van getroffen maatregelen te blijven kijken.

Wij gaan er van uit dat wij u voldoende hebben geïnformeerd.

Den Helder, 30 juni 2022.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

J.A. (Jan) de Boer MSc.
burgemeester

B. (Ben) Looije
locosecretaris

